

ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಉಜಾಲ ಯೋಜನೆ ಬಲ

ದೇಶದಲ್ಲಿ 29 ಕೋಟಿ ಎಲ್‌ಇಡಿ ವಿತರಣೆ | ವಾರ್ಷಿಕ 15 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಉಳಿತಾಯ | ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ 5 ನೇ ಸ್ಥಾನ

■ **ಆರ್.ಸಿ. ಫಿಟ್ ಮಂಗಳೂರು**
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ 'ಉಜಾಲ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್ ವಿತರಣೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಂದನೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇದುವರೆಗೆ 29.6 ಕೋಟಿ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್ ಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಉಳಿತಾಯ ಅಂದಾಜು 15 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂ.
ಉಜಾಲ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆ 29 ಕೋಟಿ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಗ್ರಾಹಕರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಹೊಸ ಮೃಲುಗಲ್ಲು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಸವೀಕರಣಬಹುದಾದ

ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯದ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಂಗ್ ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿ ಸಂತಸ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಗುಜರಾತ್‌ಗೆ: ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3.90 ಕೋಟಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 2.34 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ 2.18 ಕೋಟಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳು ವಿತರಣೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 2.17 ಕೋಟಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ 1.91 ಕೋಟಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಐದನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

R. K. Singh [@RKSinghIndia](https://twitter.com/RKSinghIndia)
Another milestone towards illuminating the lives of families across the nation, as more than #290croreLED bulbs have... twitter.com/web/status/9711111111

ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್‌ಕೆ ಸಿಂಗ್ ಟ್ವಿಟ್.

ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಗೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿತರಣಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮುಖವರ್ಚಿಯಿಂದ

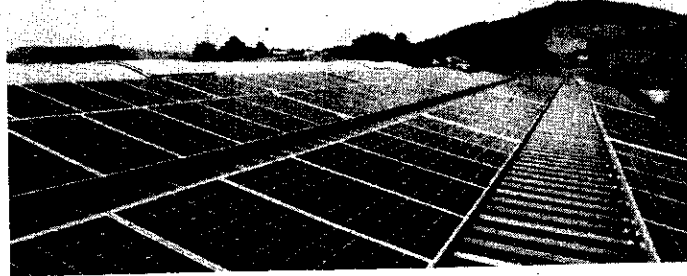

ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ 18.45 ಲಕ್ಷ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಪಂಜಾಬ್ 9.11 ಲಕ್ಷ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ್ 44.71 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ 83.08 ಲಕ್ಷ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ.
ಕೇಂದ್ರ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ 77 ಕೋಟಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್‌ಇಡಿ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ 2015ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರಂತೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಬ್ ವಿತರಣೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

M

ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್; ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಸೂರ್ಯ ದೇವನಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ಸೋಲಾರ್ ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುವವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಮಾತ್ರ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಓದಿ ಸೂರ್ಯ ಶಿಕಾರಿಗೆ ಮುಂದಾಗುವವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಲೇಖನ.

ಗ್ರಾಹಕರು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಶಿಕಾರಿಗೆ ಮುಂದಾಗಬಹುದು. ಸರಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಗ್ರಾಹಕನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ದಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಮುಂದಾಗಬಹುದು. ಎರಡಕ್ಕೂ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸತಮ್ಮ ಅದ್ಧ ತಾಸಂಖ್ಯೆ ಪಡೆಯುವ ಗ್ರಾಹಕ ಎಸ್ಕಾನ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಭಾಗೀಯ ಓ ಎಂಡ್ ಎನ್ ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ದರಪಟ್ಟಿಯನ್ನಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಲೋಡ್ ಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಅರ್ಜಿ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಬೇಕು. 5 ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿವರೆಗಿನ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ 500 ರೂ. ಫೈನಲಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂ. 500ದ 50 ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ವರೆಗಿನ ಶುಲ್ಕಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂ.... ಪಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ

ಮುಂದುರಿಯುತ್ತದೆ. ಸೋಲಾರ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿ ಓಪಿಎ ಅರ್ಥಾತ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಸ್ವಾವರದ ಸ್ವಾಧೀನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೋಂದಾಯಿತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾರಾಟಗಾರರು, ತಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಸೋಲಾರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಕೆಲವು ನೋಂದಾಯಿತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಎಸ್ಕಾನ ವೆಬ್ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಎಸ್ಕಾನ ಯಾವತ್ತೂ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೆ.ಎಸ್. 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಶುರಿತಾದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಈ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಜೊತೆ ಓದುತ್ತ ಸೂರ್ಯ ಶಿಕಾರಿ

ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ಅವುಗಳೆಂದ ನೇಡುತ್ತವೆ. ಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಎಸ್ಕಾನ ತಂಡದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 10 ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಎಸ್ಕಾನ ಎಇಇ-ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪರಿಶೀಲನಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಟಿಕ್ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿ ಕೊಡುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸೋಲಾರ್ ಅಳವಡಿಸುವ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಕಂಪನಿ, ದತ್ತಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದಾಖಲೆ ಇರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರವ್ಯಕ್ತಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು. ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆ ಪತ್ರದ 1 ಎ ಅಥವಾ 1 ಬಿ ಪತ್ರದ ನಕಲು ಎಸ್ಕಾನಗಳ ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಜೊತೆಗೆ ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಪರ್ಕದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್, ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರ ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಯ ಜೊತೆಗಿರಬೇಕು. ಅಂಗೀಕೃತ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೀಟರ್ ಹಾಕಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೀಟರ್ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಶುಲ್ಕವಿದೆ. ಸೋಲಾರ್ ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ಓ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಿಗೆ ಎಂಎಲ್‌ಆರ್‌ಇ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು www.mnre.gov.in ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಹಕ ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಮುಕ್ತಾಯದ

ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲನೆಯಾದ ನಂತರ ಈ ಇಟ್ಟು ನಡುವೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿ ಒಪ್ಪಂದ ಓಪಿಎ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಓಪಿಎ ಆದರೆ ಅದು 25 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಯೂನಿಟ್ ದರ ಕೆಇಆರ್‌ಸಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಲಾಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಾವರ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ 180 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕ ಓಪಿಎಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೋಲಾರ್ ರೂಫ್ ಟಾಪ್ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಎಸ್ಕಾನನ ವೆಬ್ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಎಸ್ಕಾನಿನಿಂದ ಎಸ್ಕಾನಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಲಿಂಕ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, <https://bescom.org/en/solar-roof/>, <http://www.mesco.in/srt/index.asp&>.

ಲಂಚೆದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಲಂಚೆದ್ದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಂತರ 180 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಓಪಿಎಗೆ ಬರುವ ಮಧ್ಯೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚೆಕ್ಕಾಗಿ ಓಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದ ಕಂಪನಿಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ 'ಬೋರ್ನೋಸ್'ನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂದರೆ 600, 800 ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಸ್ಥಾವರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ದಿನವೂ ಮಹತ್ವದ್ದು ಹತ್ತಿರಹತ್ತಿರ ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವವರಿಗೆ ಎಸ್ಕಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಪಿಎಗೆ 180 ದಿನಗಳ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಆಟವಾಡಲು ಕೊಡದರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದಂತೆ ಲಂಚೆದ ಮೊತ್ತ ಏರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬದಲಾವಣೆಯ ಗಾಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯ 'ಇವತ್ತಿನ ಬ್ರಿಟಿಷರು' ತಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದಕರ.

ಗ್ರಾಹಕ ವೇದಿಕೆ

• ಮಾ.ವೆಂ.ಸ.ಪ್ರಸಾದ್

ದತ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬಳಕೆದಾರರ ವೇದಿಕೆ, ಸಾಗರ

ಜೂನ್ 2003ರಲ್ಲಿ ನೂತನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾನೂನುಗಳು ತೆರವಿಗೆ ಸರಿದವು. ಗ್ರಾಹಕ ಚಳವಳಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೇವೆ ಸುಧಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವು ಗ್ರಾಹಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳೆಂದಾಗ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೇವೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ, ಹಾಗೆರದಿದ್ದರೆ ದಂಡ ಕೇಳುವಂತೆಯವ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಇನ್ನಿತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಿಕ್ಕಿದವು.

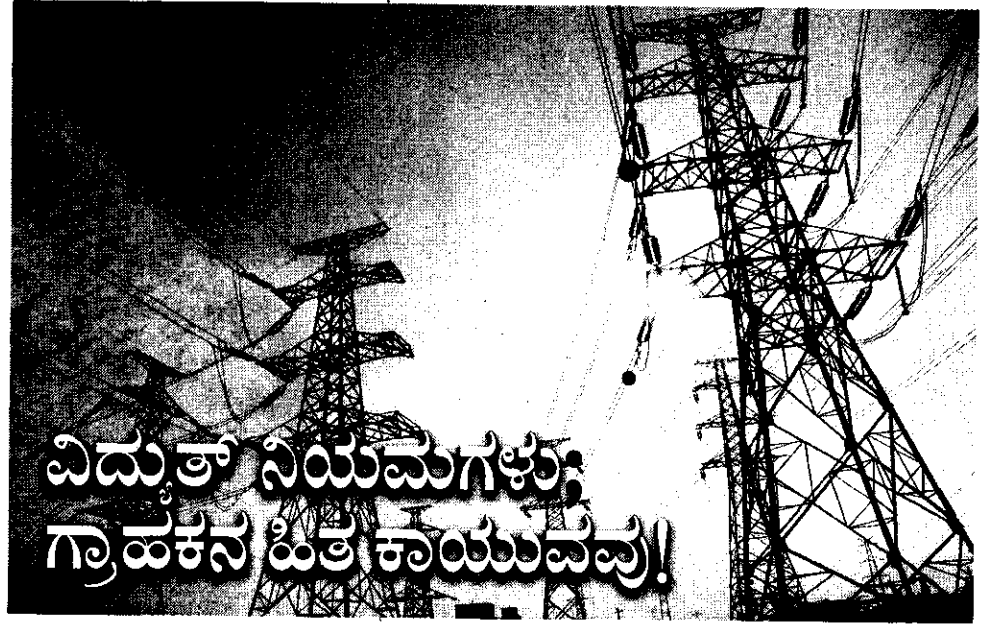
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆಯು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಪನಿಗಳ ನಿಗಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ 'ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಯೋಗ'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿತು. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇದ್ದವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ವಿದ್ಯುತ್ ದರಗಳ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಇಂಧನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಈ 'ಆಯೋಗ'ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಇವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅಂತಹ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಅವಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈಗ ಆಡಿದ್ದೇ ಆಟ ಅಲ್ಲ!

ಈ ಗ್ರಾಹಕ ಸ್ನೇಹಿ ನಿಯಮಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳು ಆಡಿದ್ದೇ ಆಟ ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಆರ್‌ಸಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರಲು ಎಸ್ಕಾಂಗಳು ಈಗಲೂ ರಂಗೋಲಿ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಧಿಕೃತ ಲೋಡ್ ಶೆಡಿಂಗ್ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅರು ಘಂಟೆ ಮೀರುವಂತಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಹಕನ ಮಾಸಿಕ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಅರ್ಧಾತ್ ಮೀಟರ್ ಮಿನಿಮಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ನಿಯಮ. ಈ ಅಂಶದ ಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ನಂತರ ಆದಾಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಟ್ಟಿರುವ ಎಸ್ಕಾಂಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಪರ್‌ಕಟ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ!

05/03/2018 ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪುಟ 3

ಕೆಆರ್‌ಸಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರಲು ಎಸ್ಕಾಂಗಳು ಈಗಲೂ ರಂಗೋಲಿ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಧಿಕೃತ ಲೋಡ್ ಶೆಡಿಂಗ್ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅರು ಘಂಟೆ ಮೀರುವಂತಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಹಕನ ಮಾಸಿಕ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಅರ್ಧಾತ್ ಮೀಟರ್ ಮಿನಿಮಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ನಿಯಮ.

ಇಂಧನ ಸಚಿವರು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಶೆಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರೆ ನಾವು ಗೋಚರತೇವಷ್ಟೇ. ಅರು ಘಂಟೆಗೂ ಮಿಕ್ಕು ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿರದರೂ ನಾವು ರಿಯಾಯಿತಿ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕೈ ಎತ್ತಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದೊಂದೇ ಅಂತಲ್ಲ, ಸಿಪಿಎಸ್ ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸರಬರಾಜಿನ ವಿವಿಧ ನಿಯಮಗಳು ಜನಪರವಿದೆ. ಅವುಗಳತ್ತ ಒಂದು ನೋಟ ಹರಿಸೋಣ. ಇವುಗಳ ಪಾಲನೆಯಾಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥ!

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಳಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಲ್ ಪ್ರಮಾಣವಾತ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಸ್ಕಾಂಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಡ್ಡಿದರದೊಡನೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಸದರಿ ಹಿಂಪಾವತಿ 2 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶೇ. 2ರ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಿಪಿಎಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 29.08 ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಲ್ ಆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ಕಚೇರಿ ಟೀಬಲ್ ಗಳಿಗೆ ಅಲೆಯದೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಸ್ಕಾಂ ನಿಯಮಬಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಣ್ಣಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಿಂಗಳು, 2 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಬಡ್ಡಿ ಚಕ್ರ ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವಸೂಲಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಈ ಹಣ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವೇತನದಿಂದ ಕಡಿತಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸೇವಾ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ತಗಾದೆ ಎತ್ತಬೇಕು. ಈ ಥರದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದರೆ, ತಪ್ಪು ಬಿಲ್‌ಗಳ ಆಗುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಗ್ರಾಹಕ ತಪ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ತಕ್ಷಣ ತಡುಡಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು!

ಮೀಟರ್ ಹಾಳಾದರೆ ನಮ್ ತಲೆಗೆ!

ಮಾಪಕಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ರೂಢಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಮಾಪಕರ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾಪಕರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಳಕೆಯ ಬಾಬಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕು. ತಡವಾದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗಿಸಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಶೇ. ಒಂದರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಬರಾಜು ನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 27.03(2) ಹೇಳಿದೆ. ಮಾಪಕ ನಿಧಾನ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಯಾ ಮಾಪಕ ಹಾಳಾದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಚಲನೆ ಯಾ ಮಾಪಕ ಹಾಳಾದ ಅವಧಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೀರದರೂ ಸರಾಸರಿ ಬಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ 12 ತಿಂಗಳು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಿಪಿಎಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 27.04ರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಹಾಳಾದ ಮಾಪಕವನ್ನು 15 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮೀಟರ್ ಬದಲಾಯಿಸುವವರೆಗೂ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ. 5ರ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಸಿಪಿಎಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 27.04(ಬಿ) ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೀಟರ್ ಸುಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೀಟರ್ ಸುಟ್ಟಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ಹೊಸ ಮೀಟರ್ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಲ್ಯಾಬ್ ವರದಿ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಜನ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಮೀಟರ್ ಶುಲ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಂ ಸಕ್ರಮದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರಬರಾಜು ನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 28.00(5) ಪ್ರಕಾರ, ಸುಟ್ಟುಹೋದ ಮಾಪಕದ ಪರಿಣಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಕೇವಲ 7 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪು ನನ್ನದಲ್ಲ ಎಂದು ಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಂತೆ. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ!

ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಪಾವತಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಸಿಎಸ್ ಪಾವತಿಗೆ ಶೇ. 0.25ರಷ್ಟು ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲು ಸೆಕ್ಷನ್ 29.04(ಬಿ) ಅಥವಾ ಸಿಪಿಎಸ್ ಹೇಳಿರುವುದು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 29.05(2) ಮತ್ತು 29.06(ಇ) ಅನ್ವಯ 10 ರೂ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂವರ್ಧ ಸ್ಥಗಿತವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರೇ ಮಾಪಕವನ್ನು ಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೀಟರ್ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ನ ಶೇವೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮೈನ್‌ನಿಂದಾದಲ್ಲಿ 30 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ವಿಸ್ತರಣೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್‌ಟಿ ಫೂಲ್‌ಗೆ 45 ದಿನ, 11 ಕೆ ಹೆಚ್‌ಟಿ ಫೂಲ್‌ಗೆ 60 ದಿನ, 33 ಕೆ ಹೆಚ್‌ಟಿ ಫೂಲ್‌ಗೆ 90 ದಿನ, ಇಹೆಚ್‌ಟಿ ಫೂಲ್‌ಗೆ 180 ದಿನ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ತತ್ಕಾಲ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ನೀಡುವಿಕೆಗೆ 8 ದಿನದ ಅವಧಿ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಯಾ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಗೆ 7 ದಿನದ ಅವಧಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ದಂಡ ರೂಪದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 8 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡಲಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲ ಯೋಜನೆ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಹಣವು ಹಿಂಪಾವತಿ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂ. ದಂಡ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಎಸ್ಕಾಂ ಕೊಡಬೇಕು!

9